



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VI kadencja  
Prezes Rady Ministrów  
DSPA-140 – 274(4)/08

Warszawa, 2 grudnia 2008 r.

Pan  
Bronisław Komorowski  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy:

**- o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 1175).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Obrony Narodowej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

## Stanowisko Rządu do projektu

### ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk Nr 1175)

Projekt **ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk Nr 1175)** wniesiony przez grupę posłów, wprowadza rozwiązania prawne w obszarach przygotowujących warunki do wstrzymania obowiązkowych rodzajów pełnienia czynnej służby wojskowej.

Propozycje wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.) sprowadzają się zasadniczo do modyfikacji przedsięwzięć obejmujących administrowanie rezerwami osobowymi dla celów powszechnego obowiązku obrony, w kierunku ich odformalizowania oraz zmiany jakościowej umożliwiającej przygotowanie rekrutacji wojskowej do ochotniczych form służby wojskowej.

Projekt przewiduje:

- 1) zmianę sposobu prowadzenia rejestracji osób na potrzeby powszechnego obowiązku obrony, która odbywać się będzie na podstawie danych znajdujących się w powszechnym elektronicznym systemie ewidencji ludności PESEL;
- 2) wprowadzenie instytucji kwalifikacji wojskowej (zamiast poboru), której jednym z ważniejszych celów będzie przygotowanie rekrutacji wojskowej do ochotniczych form służby wojskowej;
- 3) zapewnienie realizacji czynności w ramach kwalifikacji wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny na tych samych zasadach co w czasie pokoju;
- 4) zmianę terminologii nowych rozwiązań prawnych i dostosowanie jej w pozostałych przepisach ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych ustawach.

W konsekwencji projektowanych zmian w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, przewiduje się również nowelizację ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.). Zmiana ta znosi konieczność przedstawiania zaświadczenia o stawieniu się do rejestracji przy dokonywaniu czynności związanych z obowiązkiem meldunkowym, ponieważ zakres projektowanej rejestracji znosi obowiązek osobistego stawiennictwa osób objętych tą rejestracją.

Równocześnie projekt eliminuje z systemu prawnego pojęcia „przedpoborowy” oraz „poborowy”, których znaczenie straciło na aktualności. Jest to naturalna konsekwencja propozycji zmian w przepisach, w których zawarte są obecnie obowiązujące regulacje dotyczące tej grupy osób. Należy podkreślić, że przygotowane w tym obszarze zmiany są czytelne i kompleksowe. Obejmują one bowiem, oprócz

ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, trzynastie innych ustaw.

Projekt obejmuje również niezbędne regulacje przejściowe, w ramach których:

- 1) zapewniona została możliwość wykorzystania dotychczasowego dorobku rejestracji prowadzonej w roku 2008, na potrzeby przyszłej kwalifikacji wojskowej;
- 2) zagwarantowano ciągłość realizacji zadań przez organy samorządu terytorialnego oraz ich finansowania, określając bezpośrednio, że są to zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;
- 3) nastąpi ustawowe zagwarantowanie obywatelom zgłaszającym się w przyszłym roku do kwalifikacji wojskowej uregulowania stosunku do służby wojskowej, przez przeniesienie ich do rezerwy bez odbywania czynnej służby wojskowej. Oznacza to zarazem, że osoby te nie zostaną powołane do odbycia obowiązkowej zasadniczej służby wojskowej. Podobnym rozwiązaniem zostałyby objęci dotychczasowi poborowi, w tym studenci i absolwenci szkół wyższych.

Uwzględniając powyższe, projektowany dokument bez wątpienia jest zbieżny z obecną polityką Rządu. Wychodzi on tym samym naprzeciw działaniom zmierzającym do wykonania przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 5 sierpnia 2008 r. „Programu Profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008 – 2010”. Program ten przewiduje bowiem, że ostatnie powołanie i wcielenie poborowych do zasadniczej służby wojskowej nastąpi w grudniu 2008 r., a w konsekwencji ostatnie skierowanie poborowych do służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz skierowanie do służby zastępczej nastąpi także w tym terminie.

W związku z tym projekt ustawy uwzględnia wskazaną grupę osób, która w 2009 r., w myśl założeń Rządu, nie podlegały już obowiązkowym rodzajom służby wojskowej albo jej formom zastępczym lub równorzędnym.

Wejście projektowanych regulacji w życie nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu oraz sektora finansów publicznych, ponad zaplanowane w projekcie budżetu na 2009 r. środki przewidziane na sfinansowanie przedsięwzięć realizowanych dotychczas w ramach rejestracji oraz poboru.

Biorąc pod uwagę zakres i treść projektowanych rozwiązań, dostrzega się jednak potrzebę wprowadzenia w poselskim projekcie ustawy, w art. 1 pkt 18, w zakresie dotyczącym art. 44 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, następujących zmian:

1) projektowanym zmianom w art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 nadać brzmienie:

*„2) absolwentów szkół i ośrodków szkolenia Policji i Państwowej Straży Pożarnej, którzy w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia studiów (nauki) podjęli służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej;*

*3) absolwentów szkół wyższych, którzy bezpośrednio po zakończeniu studiów podjęli służbę w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym lub Straży Granicznej.”.*

Powyższy zakres zmian wynika z konieczności dostosowania ich do:

- zapisów art. 114d ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 96, poz. 667, z późn. zm.), zgodnie z którym strażak po zakończeniu studiów (nauki) ma 3 miesiące na zgłoszenie się do jednostki, do której został skierowany w celu podjęcia służby stałej,

- zapisów art. 34 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z późn. zm.). Art. 34 ww. ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej przewiduje, iż mianowanie funkcjonariusza Straży Granicznej może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej albo po przeniesieniu do rezerwy, z zastrzeżeniem, iż nie ma on zastosowania do kobiet, poborowych skierowanych do służby kandydackiej za zgodą organów wojskowych oraz absolwentów szkół wyższych. Zatem zaproponowana zmiana w tym zakresie wynika z faktu, iż szkolenie w Ośrodkach Szkolenia Straży Granicznej odbywają tylko i wyłącznie funkcjonariusze, których stosunek służbowy powstał po spełnieniu przesłanek wynikających z art. 34 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

2) projektowanym zmianom w art. 44 ust. 5 nadać brzmienie:

*„5. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wojskowy komendant uzupełnień na jej wniosek, udokumentowany zaświadczeniem o podjęciu służby, wystawionym przez kierownika jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej, przenosi do rezerwy z dniem poprzedzającym dzień podjęcia służby.”.*

Powyższa zmiana ma na celu doprecyzowanie przedmiotu zaświadczenia oraz ustalenie, że przeniesienie absolwenta do rezerwy następuje z dniem poprzedzającym dzień podjęcia służby. Zaproponowany zapis będzie dostosowaniem do art. 34 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

3) w art. 44 po ust. 5 dodać ust. 6 w brzmieniu:

*„6. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wojskowy komendant uzupełnień, na podstawie otrzymanego od kierownika jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej zawiadomienia o reklamowaniu z urzędu, przenosi do rezerwy.”.*

Powyższa zmiana wynika z tego, iż komórki właściwe w sprawach kadrowych jednostek organizacyjnych Straży Granicznej, zgodnie ze wzorem zawiadomienia o reklamowaniu z urzędu określonym w załączniku nr 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2136, z późn. zm.) przygotowują i przesyłają do wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego albo pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące osoby podlegającej reklamowaniu, stosowne zawiadomienie o reklamowaniu z urzędu. Ponadto dokonanie powyższych czynności wynika ze szczegółowego wykazu stanowisk wskazanych w art. 116 ust. 4 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.).

Ponadto korekty wymaga zmieniany w art. 1 pkt 8 projektu ustawy, przepis art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, polegającej na wprowadzeniu zapisu, który umożliwiłby pozyskiwanie danych niezbędnych do prowadzenia rejestracji z gminnych ewidencji ludności, a nie ze zbioru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL).

Uzasadnienie tej zmiany wynika z faktu, iż rejestrację zgodnie z projektowanym art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzi wójt lub burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu obywateli polskich, czyli jest ona prowadzona na prowadzona na szczeblu gminnym oraz oparta na podstawie danych znajdujących się w gminnych ewidencjach. Dane z gminnych ewidencji trafiają do zbioru PESEL. Zatem uwzględnienie proponowanej zmiany w tym zakresie znacznie uprości procedurę pozyskiwania danych.

Z tego też względu widzi się potrzebę kontynuowania prac nad projektem, przy zachowaniu poparcia Rządu, uwzględniającego jednak wyrażone powyżej postulaty zmian.